Inhoud

Inleiding 2
1. Prognose financieel resultaat 2026 2
2. Investeringskredieten 3
3. Analyse van het financieel resultaat in de najaarsrapportage 2026 7
Bijlage 1 Resultaten 12
Bijlage 2 Programmawijzigingen, zonder resultaatimpact 18

Inleiding

Voor u ligt de najaarsrapportage van 2026. Deze bevat een prognose van het financiële resultaat aan het einde van het jaar 2026. Het financiële resultaat ontstaat door afwijkingen en nieuwe inzichten binnen de programma's. Per programma analyseren we de financiële afwijkingen op hoofdlijnen. De afwijkingen zijn bijgewerkt t/m augustus 2026.

In de rapportage staat in het eerste hoofdstuk het bijgestelde begrotingsperspectief na de verwerking van de meicirculaire 2026 en de najaarsrapportage 2026. In hoofdstuk 2 geven we een toelichting op de voortgang van de investeringskredieten groter dan € 1.000.000. In hoofdstuk 3 staat hoe het resultaat van de najaarsrapportage is ontstaan per programma en worden de afwijkingen groter dan of gelijk aan € 25.000 toegelicht.

1. Prognose financieel resultaat 2026

In onderstaand overzicht is een prognose opgenomen van het financieel resultaat 2026. De prognose is gebaseerd op de meest actuele en bij ons bekende ontwikkelingen per eind augustus 2026.

x € 1.000

Begrotingsperspectief	2026
Primitieve begroting 2026	833
Gevolg amendement A-113a*	- 400
Het Fonds (raadsbesluit 27-1-26)	- 66
Gevolg septembercirculaire 2025	149
Gevolg decembercirculaire 2025	415
Gevolg voorjaarsrapportage 2026	- 2.778
Gevolg meicirculaire 2025	- 194
Begrotingsperspectief 2026 na meicirculaire	**- 2.041**
Gevolg najaarsrapportage 2026	- 731
Begrotingsperspectief 2026 na najaarsrapportage	**- 2.772**

Zoals u in bovenstaande tabel kunt zien is het gevolg van de najaarsrapportage negatief. Bij de jaarrekening is hiervoor een onttrekking uit de algemene reserve nodig.

2. Investeringskredieten

Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de benutting van de beschikbaar gestelde kredieten. In de eerste tabel staan de kredieten voor de immateriële vaste activa. In de tweede tabel de investeringen in de materiële vaste activa. Daaronder is de status van de beschikbaar gestelde kredieten groter dan € 1.000.000 toegelicht.

x € 1.000

Investeringen Immateriële vaste activa	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2026	Werkelijk besteed t/m 2026	Restant per aug-26
Kosten onderzoek en ontwikkeling				
Voorbereidingskosten grex (samen)	1.000	300	887	113
Stationskwartier (voorbereidingskrediet)	120	43	99	21
Voorbereidingskredieten herstructureringsprojecten (3x)	450	0	0	450
Totaal kosten onderzoek en ontwikkeling	**1.570**	**343**	**986**	**584**
Bijdragen aan activa in eigendom van derden				
Dorps.Sintrum Donkerbroek	3.053	106	376	2.677
De Miente	3.973	769	819	3.154
3e padelbaan en renovatie 2 kunstgrasbanen	93	0	0	93
Totaal bijdragen aan activa in eigendom van derden	**7.119**	**875**	**1.196**	**5.923**
Totaal investeringen Immateriële vaste activa	**8.689**	**1.217**	**2.182**	**6.507**

x € 1.000

Investeringen Materiële vaste activa	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2026	Werkelijk besteed t/m 2026	Restant per aug-26
Invest. met een economisch nut				
1e inrichting sportged. DoarpsSintrum Donkerbr	60	-	-	60
Aanschaf inventaris gemeentehuis 2025-2026	180	169	180	-

Nieuw/verbouw huisvesting Buitendienst	4.333	43	55	4.278
Verb. Raadszaal/publiekhal en ciekamer	236	18	146	90
ICT Raadszaal/publiekhal en ciekamer	62	-	62	-
Meubilair Raadszaal/publiekhal en ciekamer	118	-	118	-
Vervanging installaties/verduurzaming Ghuis	2.100	431	810	1.290
Vervanging tractie	362	325	325	37
Toiletvoorziening Turfroute D'broek	40	-	37	3
Pand Moskampweg 7	1.200	1.115	1.115	85
Flexwoningen Nanningaweg	11.700	-	-	11.700
Totaal invest. met een economisch nut	**20.391**	**2.101**	**2.848**	**17.544**
Invest.met een econ.nut waarvoor ter bestrijding v.d. kosten een heffing kan worden geheven				
Vrijverval riolering 2026	818	1	1	817
Regenwateroverlast locaties 2026 – SISA	500	96	96	404
Invest. met een econ.nut waarvoor ter bestrijding v.d. kosten een heffing kan worden geheven	**1.318**	**97**	**97**	**1.221**
Invest. in de openbare ruimte maatschappelijk nut				
Parkeerplaats SV Oosterwolde	373	273	279	94
Oevervoorzieningen 2026	923	31	-129	1.052
Herontwikkeling Rikkingahof	2.200	28	42	2.158
Pumptrack Oosterwolde	125	25	129	-4
Verkeersplan Donkerbroek (DoarpsSintrum)	350	-	-	350
Totaal invest. in de openbare ruimte maatschappelijk nut	**3.971**	**356**	**320**	**3.651**
Totaal	**25.680**	**2.554**	**3.265**	**22.415**

Voorbereidingskredieten grondexploitatie
Bij de voorjaarsrapportage 2025 heeft u € 1 miljoen krediet beschikbaar gesteld voor voorbereidingskosten voor grondexploitaties. Als grondexploitaties door de raad worden geopend worden de voorbereidingskosten toegevoegd aan deze exploitaties en maken daarmee deel uit van de totale kosten van deze exploitaties. We maken voorbereidingskosten voor onder andere de Schoolstraat Donkerbroek en Appelscha Noord. In 2026 krijgt u voorstellen voor de vaststelling van deze grondexploitaties.

DoarpsSintum Donkerbroek/verkeerplan Donkerbroek/1e inrichting sportgedeelte DoarpsSintrum
U ontvangt in september een raadsmededeling over de stand van zaken rond het vergunningstraject, de verkregen subsidies en de verleende garantstelling.

Miente
Voor de realisatie van de Miente is een krediet beschikbaar gesteld van € 3.973.000. De bijdrage aan de Miente betreft een bijdrage in activa van derden. Het oude pand is gesloopt. In de voorjaarsrapportage hebben we aangegeven dat in de uitwerking van het voorlopig ontwerp (VO) naar het definitief ontwerp (DO) tot een aantal tegenvallers heeft geleid. Door bezuinigingen en een Leader subsidie is een aanvulling bijdrage vanuit de gemeente niet nodig. De bouw is medio augustus 2026 gestart.

Huisvesting Buitendienst
In november 2021 is door de raad een krediet van € 4.333.000 beschikbaar gesteld voor de huisvesting van de buitendienst aan de Nanningaweg 47c. Vanwege stikstofuitstoot die ontstaat bij het composteren van groenmateriaal op het terrein was het niet mogelijk om voor de oorspronkelijke plannen een vergunning te krijgen op grond van de Wet Natuurbescherming. De raad heeft het college in november 2025 de opdracht gegeven om te komen met een nieuw uitgewerkt plan waarin ook andere relevante ontwikkelingen zijn meegenomen. De vertraging van de bouw, nieuwe ontwikkelingen en het moeten uitbesteden van de compostering leidt tot extra kosten. U ontvangt hiervoor in het vierde kwartaal 2026 een raadsvoorstel.

Vervanging installaties/verduurzaming gemeentehuis
Voor de verduurzaming van het gemeentehuis is een krediet beschikbaar gesteld van € 2,1 miljoen. In 2025 en 2026 zijn aanpassingen gedaan aan de warmtevoorziening en ventilatie en is een energiemanagementsysteem (EMS) geïnstalleerd. Ook is het gebouw voorzien van zonwering. Voor 2026 en 2027 staan nog diverse werkzaamheden gepland (vervanging isolatie en dakbedekking en vervangen zonnepanelen, vervangen broninstallatie).

Pand Moskampweg
Hiervoor heeft u in mei 2026 een krediet van € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld. De aankoop van het pand heeft inmiddels plaatsgevonden. De werkelijke lasten zijn ongeveer € 1,15 miljoen.

Flexwoningen Nanningaweg
Door de raad is in mei 2026 een krediet van € 11,7 miljoen beschikbaar gesteld voor het project flexwoningen Nanningaweg. Het voorlopig stedenbouwkundig ontwerp is gereed voor participatie, waarna een definitief ontwerp kan worden gemaakt. Gelijktijdig wordt de aanbesteding voor de aan te kopen woningen en het bouw- en woonrijp maken voorbereid.

Oevervoorzieningen vaarwegen
Voor de oevervoorzieningen van de vaarwegen heeft u voor de periode 2025-2028 een krediet beschikbaar gesteld van € 1.225.000 (€ 112.000 voor 2025, € 923.000 voor 2026 en € 190.000 voor 2027). In 2025 hebben we delen van de vervanging uitgevoerd en de voorbereiding van een aanbesteding gedaan. De aanbesteding heeft dit jaar plaatsgevonden en valt aanzienlijk lager uit dan begroot. Ook hebben we een bijdrage vanuit Wetterskip Fryslân ontvangen (€ 160.000) waar we geen rekening mee hadden gehouden bij het aanvragen van het budget. We verwachten dat de totale kosten minus de bijdrage van het Wetterskip € 805.000 bedragen. Mogelijk wordt dit bedrag nog lager doordat we nog een bijdrage gaan aanvragen vanuit het fonds oevervoorzieningen. Per saldo verwachten we dus een onderbesteding van het krediet. De uitvoering loopt tot medio 2027. Via de P&C cyclus blijven wij u informeren over de ontwikkelingen.

Herontwikkeling Rikkingahof
Voor de herinrichting van de openbare ruimte van Rikkingahof is een krediet beschikbaar gesteld van € 2,2 miljoen. Krediet is aangevraagd op basis van voorlopige berekening kosten openbare ruimte. Invulling plannen openbare ruimte is mede afhankelijk van bouwplannen woningstichting en zorginstelling. De oorspronkelijke bouwplannen zijn voor een deel van de verbouw niet meer rendabel door afspraken in het regeerakkoord over de invoeren van de scheiding tussen wonen en zorg voor de zwaardere zorgpakketten en de onderhanden ‘wet modernisering servicekosten’. De eerdere vergunningaanvraag is hierdoor ingetrokken. Er wordt gewerkt aan een planwijziging. De planning is om in de loop van 2027 te starten met de eerste bouwfase. Herinrichting van de openbare ruimte volgt de woningbouw om te voorkomen dat nieuw aangelegde wegen kapotgereden worden door bouwverkeer.

3. Analyse van het financieel resultaat in de najaarsrapportage 2026

In onderstaande tabel staat het resultaat uit de najaarsrapportage per programma voor de jaren 2026-2029. Onder de tabel worden de afwijkingen groter dan of gelijk aan € 25.000 toegelicht. In de bijlagen zijn alle verschillen verklaard.

x € 1.000

Financiële gevolgen najaarsrappportage 2026	2026
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	198
Programma 1 Veiligheid	-
Programma 2 Verkeer en vervoer	- 11
Programma 3 Economie	60
Programma 4 Onderwijs	- 66
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	- 90
Programma 6 Sociaal domein	- 989
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	32
Programma 8 Bouwen, wonen en gronden	135
Totaal	**- 731**

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Personeel en huisvesting, nadeel € 303.000

- Op dit moment implementeren we OWO-breed enkele grote kernapplicaties. Dit zijn softwarepakketten die we gebruiken om taken op het gebied van jeugd, Wmo en de participatiewet uit te voeren. Het cluster functioneel beheer Sociaal Domein levert capaciteit aan het project Kernapplicaties. Door uitstel van opleveren van het project heeft de tijd ons ingehaald en moeten verschillende grote wijzigingen in de huidige applicaties én in de nieuwe applicatie worden doorgevoerd. Bij de voorjaarsrapportage was al incidenteel netto € 40.000 bijgeraamd. Vanuit de projectorganisatie is aangegeven dat extra inhuur in ieder geval nodig is tot eind december 2026. Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan het actualiseren van de projectopdracht. Hierdoor is inzet van de extra ondersteuning voor volgend jaar nog niet bekend. De lasten zijn € 120.000. Hiervan wordt € 80.000 betaald door Weststellingwerf en Opsterland. Per saldo is er een nadeel van € 40.000.
- Door deze kernapplicaties is ook inhuur nodig bij de afdeling OWO-bedrijfsvoering. In het voorjaar is besloten om de Multi tenant oplossing (één omgeving voor drie gemeenten in plaats van drie aparte omgevingen) los te laten. Dit betekent dat er een nieuwe planning moest worden opgesteld in overleg met de leverancier PinkRoccade Local Goverment. De vertraging leidt tot hogere kosten voor de inhuur. De inhuur is nodig voor de functie van projectleider, functioneel beheerders en procesanalist. Voor onze gemeente zijn de lasten € 200.000.

- We hebben nieuwe wachtgeldverplichtingen van een oud-wethouder ter hoogte van € 62.500. De gevolgen voor 2027 en verder zijn verwerkt in de begroting 2027.
- Voor de viering van het 10-jarig bestaan van OWO zijn kosten gemaakt ter hoogte van € 75.000, ons aandeel is € 25.000.

Rente, voordeel € 350.000
In de begroting hebben we een structurele post rente geraamd voor als kort geld moet worden opgenomen. Dat is tot nu toe voor het jaar 2026 nog niet nodig geweest en is ook niet de verwachting voor de rest van het jaar. Dit zorgt voor een voordeel van € 90.000. Daarnaast hebben we rente ontvangen vanuit het schatkistbankieren. Dit zorgt voor een voordeel van 260.000.

Algemene uitkering, voordeel € 89.000
Er is een voordeel ontstaan doordat we vanuit de algemene uitkering een afrekening over voorgaande jaren hebben ontvangen.

Onroerendezaakbelasting (OZB), voordeel € 149.000
Het voordeel is ontstaan doordat de WOZ-waarden bij de tarief bepalingen, die in september/oktober plaatsvindt, lager waren dan de WOZ-waarden bij het moment van opleggen van de aanslag in januari/februari.

Burgerzakenleges, nadeel € 35.000
Voor dit jaar zijn er minder paspoortaanvragen door de omstandigheden in de wereld. Dit zorgt voor lagere lasten en ook lagere baten. Per saldo een nadeel van € 35.000.

Programma 1 Veiligheid
Er zijn geen afwijkingen > € 25.000 in programma 1.

Programma 2 Verkeer en vervoer
Er zijn geen afwijkingen > € 25.000 in programma 2.

Programma 3 Economie
Toeristenbelasting, voordeel € 60.000
Er zijn hogere baten toeristenbelasting. Dit komt door een correctie van een aantal aanslagen toeristenbelasting uit voorgaande jaren.

Programma 4 Onderwijs
Huisvesting voortgezet onderwijs, nadeel € 61.000
Dit betreft de vergoeding aan Stichting Fierder Onderwijs om de staalconstructie van CSG Liudger (locatie Waskemeer) brandwerend te coaten. Dit is noodzakelijk gebleken op basis van bevindingen van de brandweer. Zie ook raadsmededeling #2140. Bijdragen in activa van derden

activeren we normaalgesproken. Gezien de hoogte van het bedrag stellen wij voor dit in één keer af te schrijven.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie
Bomen, nadeel € 35.000
Er zijn dit jaar minder bomen besmet met de eikenprocessierups. Hierdoor is een voordeel op dit budget ontstaan van € 40.000. Er is een nadeel van € 75.000 doordat er extra bomen gekapt moesten worden. Het gaat hier om bomen langs de weg Boekhorst, Legepoeledijk, Terwisscha (Oosterwolde richting Appelscha ten westen van de N381). Hier staan beuken die last hebben gehad van de wisselende weersomstandigheden. Hierdoor waren de bomen dusdanig slecht dat ze gekapt moesten worden. Ook is het onderhoud door een Europese aanbesteding duurder uitgevallen. De gevolgen voor de jaren 2027 en verder zijn verwerkt bij het nieuw beleid in de begroting 2027.

Accommodatiebeleid, budgettair neutraal
In de begroting is structureel rekening gehouden met kapitaallasten vanuit het accommodatiebeleid. Voor het jaar 2026 is dit budget niet volledig nodig. Dit komt doordat we pas gaan afschrijven als de investering volledig is afgerond. Dat is binnen het accommodatiebeleid nog niet het geval. We stellen voor dit budget nu toe te voegen aan de reserve accommodatiebeleid, zoals ook afgesproken is met u. De reden dat we dit nu doen in plaats van bij de jaarrekening is dat als deze toevoeging niet geraamd is en bij de jaarrekening wel plaatsvindt dit meegeteld wordt in de begrotingsonrechtmatigheden.

Programma 6 Sociaal Domein
Zorg en veiligheid, voordeel € 100.000
Vanuit dit budget wordt mede de pilot met de wijk-GGD‘er (2025–2026) bekostigd. I.v.m. een ontvangen subsidie van ZonMw voor pilot wijk-GGD'er, wordt dit budget niet volledig benut. Het resterende deel, bestemd voor Ernstige Psychische Aandoeningen (EPA)-meldingen, wordt in afwachting van de verdere uitwerking van de financiering van FrIZA nog niet ingezet. Dit zorgt voor een voordeel.

Jeugdhulp, nadeel € 1.300.000
Bij de voorjaarsrapportage 2026 is het jeugdhulpbudget met € 1,5 miljoen verhoogd. Dit was nodig door een aantal zeer dure maatwerktrajecten. Het aantal maatwerken met 2-op-1-begeleiding en 1-op-1-begeleiding is niet afgenomen, zoals we wel verwachtten bij de voorjaarsrapportage 2026. Er zijn weinig tot geen alternatieve plekken voor deze jeugdigen. Bij verschillende lopende casussen is vervolgonderzoek niet binnen de huidige trajectduur afgerond, waardoor continuering van de huidige inzet nodig is. Het tekort op het jeugdhulpbudget is te verklaren door deze maatwerken. In totaal wordt in 2026 € 4 miljoen aan maatwerktrajecten uitgegeven (hier gaat het om 6 a 7 casussen), terwijl we oorspronkelijk in de begroting met ongeveer € 1 miljoen rekening hadden gehouden. Dit betekent dat we nu bij de najaarsrapportage de raming weer naar boven moeten bijstellen. Wij doen dit nu alleen voor het jaar 2026. Een dergelijke raming structureel verwerken legt een (veel te) hoge druk op onze begroting. Los van de onverminderde inzet die we inhoudelijk plegen om de jeugdigen geplaatst te krijgen en het maatwerk zoveel mogelijk terug te dringen, beraden we ons op hoe we dergelijke uitgaven financieel in de begroting moeten verwerken. Vooralsnog bekijken we dit als een incidentele uitzetting.

In het eerste kwartaal van 2026 heeft de raad budget voor extra fte's beschikbaar gesteld voor de wachtlijsten bij het Gebiedsteam Jeugd: 4fte voor jeugdconsulenten en 1fte kwaliteitsmedewerker. De arbeidsmarkt op het vlak van Jeugdwet is krap en daardoor zijn de 4fte voor de jeugdconsulenten tot op heden niet volledig ingevuld. Er staan minder casussen op de wachtlijst dan aan het begin van dit jaar. Dit komt vooral doordat er een kwaliteitsslag is toegepast waardoor casussen konden worden doorverwezen naar het voorliggende veld of konden worden opgepakt vanuit een andere wetgeving. De wachtlijst betekent niet dat er geen zorg geleverd wordt. Het kunnen ook casussen zijn waar wel een zorgaanbieder bij betrokken is, maar waarbij er vanuit het Gebiedsteam geen vaste consulent regie voert. Daarnaast is er een fluctuerende wachtlijst qua aantallen bij team Toegang.

Wmo, budgettair neutraal
Binnen de Wmo zijn diverse verschuivingen van budgetten. De grootsten worden hieronder toegelicht.

- Er zijn minder toezicht onderzoeken door de GGD uitgevoerd ten opzichte van 2025. Dit zorgt voor een voordeel van € 90.000
- Er zijn dit jaar tot nu toe geen dure woningaanpassingen geweest. Dit zorgt voor een voordeel van € 50.000.
- Voor hulpmiddelen zijn veel verstrekkingen geweest uit het depot. Dit zorgt voor minder maatwerk en daarmee voor een voordeel van € 30.000.
- Er is een voordeel van € 200.000 op huishoudelijk hulp omdat er 20 minder cliënten waren dan in 2025 en doordat er minder of geen inzet is geweest in de vakantieperiode.
- Er zijn hogere lasten bij Wmo begeleiding van € 194.000 doordat er meer unieke cliënten waren dan in 2025 (rond de 20 extra cliënten).
- Er zijn hogere lasten bij vervoersvoorzieningen van € 80.000. Er zijn dure aanpassingen geweest door individueel maatwerk.
- Er zijn hogere lasten van € 36.000 door meer Wmo maatwerkarrangementen. Dit komt doordat gecontracteerde aanbieders sommige (zwaardere) vormen van hulp niet kunnen leveren.
- Voor indicatievrije dagbesteding is een subsidie hoger vastgesteld dan beschikt. Dit leidt tot een nabetaling en daardoor tot een nadeel van € 47.000 voor 2026.

Beschermd wonen, voordeel € 211.000
Bij de begroting 2026 is structureel € 140.000 aan baten voor Beschermd Wonen opgenomen. In de beantwoording van de technische vragen bij de Voorjaarsrapportage 2026 en Kaderbrief 2027 tijdens de raadsvergadering van 30 juni 2026 is aangegeven dat eventuele aanvullende baten uit de afrekening van Beschermd Wonen worden verwerkt zodra hierover voldoende financiële zekerheid bestaat. Nu er voldoende duidelijkheid is over de afrekening 2026, wordt het verwachte overschot op Beschermd Wonen incidenteel bijgeraamd. Dit aanvullende bedrag van € 211.000 wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo. Ook voor de begroting 2027 en verder is structureel € 140.000 aan baten geraamd. Eventuele aanvullende baten worden verwerkt zodra hierover voldoende zekerheid is.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Afval, budgettair neutraal
FUMO eist dat er ten alle tijden drie medewerkers aanwezig zijn op de milieustraat. Drie dagen in de week zijn er nu twee medewerkers aanwezig, de bezetting moet deze dagen omhoog naar drie medewerkers. Dit zorgt voor een nadeel van € 65.000. Dit wordt gedekt uit de

reserve lastenverlichting. In de begroting 2027 en verder is hier al rekening mee gehouden.

Bijdrage GR FUMO, voordeel € 32.000
De ontvangen eindafrekening van de FUMO is hoger dan eind 2025 verwacht. Dit zorgt voor een voordeel.

Programma 8 Bouwen, wonen en gronden
Omgevingsvergunningen, voordeel € 135.000
We hebben hogere lasten voor Hûs en Hiem. Dit komt door een afrekening over 2025 en door hogere lasten voor het jaar 2026. Hier staan hogere baten voor leges omgevingsvergunningen tegenover. Per saldo zorgt dit voor een voordeel van € 135.000.

Bijlage 1 Resultaten

Najaarsrapportage 2026 - met resultaatconsequentie		Incidenteel	Structureel	Totaal
0- Bestuur en ondersteuning				
Lasten				
0-1 Thema Bestuur				
B&W	Kosten afscheid en installatie nieuwe wethouders. Inclusief integriteitstoets, afscheidsreceptie, etc.	- 20.000	-	- 20.000
	Betreft nieuwe wachtgeldverplichting oud-wethouder, gevolgen van 2027 en verder worden bij de begroting meegenomen.	- 62.500	-	- 62.500
Bestuurlijke samenwerking	Betreft de kosten voor de viering van het 10/jarig bestaan van OWO.	- 25.000	-	- 25.000
0-2 Thema Dienstverlening				
Verkiezingen	We schaffen aan het eind van dit jaar goederen aan voor de verkiezingen van 2027. Zoals stemhokjes i.v.m. dubbele verkiezingen in 2027. Dit zorgt voor een nadeel in 2026.	- 7.500	-	- 7.500
Burgerzakenleges	We verwachten minder paspoortaanvragen i.v.m. omstandigheden in de wereld. Dit zorgt voor lagere lasten. Zie ook bij baten, daar lagere ontvangen leges.	15.000	-	15.000
0-3 Thema Financiën				
Team Backoffice SD	Vanuit de projectorganisatie aangegeven dat extra inhuur in ieder geval nodig is tot eind december 2026. Er wordt op dit moment nog hard gewerkt aan het actualiseren van de projectopdracht. Hierdoor is inzet van de extra ondersteuning voor volgend jaar nog niet bekend.	- 120.000	-	- 120.000
Overige OWO afdelingen	Externe inhuur kernapplicaties Sociaal Domein bij de afdeling OWO Bedrijfsvoering. In het voorjaar is besloten om de Multi tenant oplossing (één omgeving) voor drie gemeenten los te laten. Dit betekent dat er een nieuwe planning moest worden opgesteld in overleg met de leverancier PinkRoccade Local Government. De vertraging leidt tot hogere kosten voor de inhuur. De inhuur is nodig voor de functie van projectleider, functioneel beheerders en procesanalist.	- 200.000	-	- 200.000
Kapitaallasten	Het budget voor kort opgenomen middelen kan vervallen in 2026 op basis van de liquiditeitsprognose.	90.000	-	90.000
Baten				
0-2 Thema Dienstverlening				

	Burgerzakenleges	We verwachten minder baten van de reisdocumenten i.v.m. de omstandigheden in de wereld.	- 50.000	-	- 50.000
	0-3 Thema Financiën				
	Team Backoffice SD	Vergoeding van onze OWO-partners voor de extra inhuur.	80.000	-	80.000
	OZB eigenaren woning	Het voordeel komt doordat er een verschil is tussen de hoogte van de WOZ-waarde bij moment tariefsbepaling (sept/okt) en de hoogte van de WOZ-waarde bij het moment opleggen van de aanslag (jan/feb).	110.000	-	110.000
	OZB gebruiker niet-woning	Het voordeel komt doordat er een verschil is tussen de hoogte van de WOZ-waarde bij moment tariefsbepaling (sept/okt) en de hoogte van de WOZ-waarde bij het moment opleggen van de aanslag (jan/feb).	15.000	-	15.000
	OZB eigenaren niet-woning	Het voordeel komt doordat er een verschil is tussen de hoogte van de WOZ-waarde bij moment tariefsbepaling (sept/okt) en de hoogte van de WOZ-waarde bij het moment opleggen van de aanslag (jan/feb).	24.000	-	24.000
	Kapitaallasten	Dit betreft de ontvangen rente als gevolg van het schatkistbankieren.	260.000	-	260.000
	Gemeentefonds voorgaande jaren	Ontvangen algemene uitkering van voorgaande jaren.	89.000	-	89.000
Totaal 0- Bestuur en ondersteuning			**198.000**	**0**	**198.000**
2- Vervoer					
	Lasten				
	2-1 Thema Verkeer en Vervoer				
	Gladheidbestrijding	In verband met de heftige winter is er extra gestrooid en dus ook veel meer zout ingekocht dan voorgaande jaren	- 18.000	-	- 18.000
	Onkruidbestrijding	De kosten voor het afvoeren en storten van veegafval zijn in 2026 gestegen door onder andere extra landelijke heffingen	- 11.000	-	- 11.000
	Baten				
	2-1 Thema Verkeer en Vervoer				
	Verkeer veilig beh	Door meer werkzaamheden in en onder de grond zijn er meer degeneratievergoedingen ontvangen	18.000	-	18.000
Totaal 2- Vervoer			**-11.000**	**0**	**-11.000**
3- Economie					
	Baten				
	3-1 Thema Economie				
	Baten toeristenbel	Er zijn hogere baten toeristenbelasting. Dit komt door een correctie van een aantal aanslagen toeristenbelasting uit voorgaande jaren.	60.000	-	60.000

Totaal 3- Economie			**60.000**	**-**	**60.000**
4- Onderwijs					
	Lasten				
	4-1 Thema Onderwijs				
	MFS De Boekebeam	Schoonmaakkosten van het gebouw zijn iets gestegen door een indexatie.	- 5.000	-	- 5.000
	Huisvesting VO	Dit betreft de vergoeding aan Stichting Fierder Onderwijs om de staalconstructie brandwerend te coaten. Dit is noodzakelijk gebleken op basis van bevindingen van de brandweer.	- 61.000	-	- 61.000
Totaal 4- Onderwijs			**-66.000**	**0**	**-66.000**
5- Sport, cultuur en recreatie					
	Lasten				
	5-1 Thema Sport en Cultuur				
	Sporthallen, overig	Het budget accommodatiebeleid wordt in 2026 voor het grootste gedeelte niet benut omdat de investeringen in de accommodaties vanuit het accommodatiebeleid nog niet tot kapitaallasten hebben geleid. Het budget wordt daarom toegevoegd aan de reserve accommodatiebeleid.	750.000	-	750.000
	5-2 Thema Recreatie en openbaar groen				
	Beplant en gras	Onvoorziene uitgaven i.v.m. wortels Japanse duizendknoop in leem in de Fochtelooerveen regio. De wortels van de Japanse duizendpoot is in de leemgrond geschoten waardoor de standaard aanpak (zeven van grond) niet toegepast kan worden. Hierdoor moest grond worden afgevoerd met hogere kosten tot gevolg.	- 20.000	-	- 20.000
	Bomen	In tegenstelling tot landelijke berichten zijn er dit jaar in onze gemeente minder bomen besmet met eikenprocessierups. Daardoor waren er lagere lasten.	40.000	-	40.000
		Noodzakelijke kap van bomen. Boomonderhoud is door een Europese aanbesteding duurder uitgevallen (ca 57%), heroriëntatie boomonderhoud wordt meenemen met begroting 2027.	- 75.000	-	- 75.000
	Baten				
	5-1 Thema Sport en Cultuur				
	Sportstimulering	Lagere specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord dan verwacht i.v.m. 10% korting	- 15.400	-	- 15.400
	5-2 Thema Recreatie en openbaar groen				
	Beplant en gras	Snippergroen wordt vanaf november 2025 niet meer verkocht. Dit zorgt voor een nadeel	- 20.000	-	- 20.000

	Reserve programma 5				
	Reserve accommodatiebeleid	Het budget accommodatiebeleid wordt in 2026 voor het grootste gedeelte niet benut omdat de investeringen in de accommodaties vanuit het accommodatiebeleid nog niet tot kapitaallasten hebben geleid. Het budget wordt daarom toegevoegd aan de reserve accommodatiebeleid.	- 750.000	-	- 750.000
Totaal 5- Sport, cultuur en recreatie			**-90.400**	**0**	**-90.400**
6- Sociaal Domein					
	Lasten				
	6-2 Thema Meedoen				
	Ov vrz WMO materieel	We hebben meer ingezet op onafhankelijke clientondersteuner, het tarief voor clientondersteuning is ook gestegen.	- 13.000	-	- 13.000
	Overig voorz WMO BCF	Er zijn minder toezichtsonderzoeken door GGD uitgevoerd ten opzichte van 2025. Dit zorgt voor een voordeel, omdat de gemeente deze onderzoeken deels zelf uitvoert en daardoor minder gebruik maakt van de GGD.	90.000	-	90.000
	Woningaanpassingen	Er zijn geen dure woningaanpassingen geweest tot nog toe.	50.000	-	50.000
	Hulpmiddelen	Voor hulpmiddelen zijn veel verstrekkingen geweest uit het depot. Dit zorgt voor minder maatwerk en daarmee voor een voordeel.	30.000	-	30.000
	WMO hulp bij huishouden	Een voordeel op huishoudelijk hulp omdat er 20 minder cliënten waren dan in 2025 en doordat er minder of geen inzet is geweest in de vakantieperiode.	200.000	-	200.000
	Wmo begeleiding	Hogere lasten bij Wmo begeleiding doordat er meer unieke cliënten waren dan in 2025 (rond de 20 extra cliënten).	- 194.000	-	- 194.000
	Vervoersvoorziening	Hogere lasten bij vervoersvoorzieningen. Er zijn dure aanpassingen geweest door individueel maatwerk.	- 80.000	-	- 80.000
	Wmo ov. maatw.arran.	Hogere lasten door meer Wmo maatwerkarrangementen. Dit komt doordat gecontracteerde aanbieders sommige (zwaardere) vormen van hulp niet kunnen leveren.	- 36.000	-	- 36.000
	Indicatievrije dagbesteding	Voor indicatievrije dagbesteding is een subsidie hoger vastgesteld dan beschikt. Dit leidt tot een nabetaling en daardoor tot een nadeel voor 2026.	- 47.000	-	- 47.000
	6-3 Thema Goed Opgroeien				
	Zorg en veiligheid	Vanuit dit budget wordt mede de pilot met de wijk-GGD'er (2025–2026) bekostigd. I.v.m. een ontvangen subsidie van ZonMw voor pilot wijk-GGD'er, wordt dit budget niet volledig benut. Het resterende deel, bestemd voor Ernstige Psychische Aandoeningen (EPA)-meldingen, wordt in afwachting van de verdere uitwerking van de financiering van FrIZA nog niet ingezet.	100.000	-	100.000

	Jeugdhulp ambulant	Het aantal maatwerken met 2-op-1-begeleiding en 1-op-1-begeleiding is niet afgenomen. Er zijn weinig tot geen alternatieve plekken voor deze jeugdigen. Bij verschillende lopende casussen is vervolgonderzoek niet binnen de huidige trajectduur afgerond, waardoor continuering van de huidige inzet nodig is. Het tekort op het jeugdhulpbudget is te verklaren door deze maatwerken.	- 650.000	-	- 650.000
	Jeugdhulp ambu. reg.	Het aantal maatwerken met 2-op-1-begeleiding en 1-op-1-begeleiding is niet afgenomen. Er zijn weinig tot geen alternatieve plekken voor deze jeugdigen. Bij verschillende lopende casussen is vervolgonderzoek niet binnen de huidige trajectduur afgerond, waardoor continuering van de huidige inzet nodig is. Het tekort op het jeugdhulpbudget is te verklaren door deze maatwerken.	- 650.000	-	- 650.000
	Baten				
	6-3 Thema Goed Opgroeien				
	Beschermd wonen 18+	Bij de begroting 2026 is structureel € 140.000 aan baten voor Beschermd Wonen opgenomen. In de beantwoording van de technische vragen bij de Voorjaarsrapportage 2026 en Kaderbrief 2027 tijdens de raadsvergadering van 30 juni 2026 is aangegeven dat eventuele aanvullende baten uit de afrekening van Beschermd Wonen worden verwerkt zodra hierover voldoende financiële zekerheid bestaat. Nu er voldoende duidelijkheid is over de afrekening 2026, wordt het verwachte overschot op Beschermd Wonen incidenteel bijgeraamd. Dit aanvullende bedrag van € 211.000 wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo. Ook voor de begroting 2027 en verder is structureel € 140.000 aan baten geraamd. Eventuele aanvullende baten worden verwerkt zodra hierover voldoende zekerheid is.	211.000	-	211.000
Totaal 6- Sociaal Domein			**-989.000**	**0**	**-989.000**
7- Volksgezondheid en milieu					
	Lasten				
	7-2 Duurzaamheid, Riolering en Afval				
	Riolering, onderhoud	We hebben extra eenmalige kosten gehad door een dure nieuwe huisaansluiting in Oldeberkoop en door genomen maatregelen in verband met grondwateroverlast in Ravenswoud. Hier staat een aanwending van de voorziening tegenover.	- 20.000	-	- 20.000
	Inz milieustraat	Fumo eist dat er ten alle tijden drie medewerkers aanwezig zijn op de milieustraat. Drie dagen in de week zijn er nu twee medewerkers aanwezig, de bezetting moet deze dagen omhoog naar drie medewerkers. Dit zorgt voor een nadeel van € 65.000. Hier staat een hogere onttrekking aan de reserve lastenverlichting tegenover.	- 65.000	-	- 65.000
	Bijdrage GR FUMO	De ontvangen eindafrekening van de Fumo is hoger dan eind 2025 verwacht. Dit zorgt voor een voordeel.	32.000		32.000

	Baten				
	7-2 Duurzaamheid, Riolering en Afval				
	Riolering, planvorming	Aanwending voorziening Riolering	20.000	-	20.000
	Reserve programma 7				
	Reserve lastenverlichting	Hogere onttrekking aan de reserve lastenverlichting door hogere lasten bij de milieustraat.	65.000		65.000
Totaal 7- Volksgezondheid en milieu			**32.000**	**0**	**32.000**
8- Bouwen wonen en gronden					
	Lasten				
	8-1 Thema Bouwen wonen grondexploitatie				
	Omgevingsvergunning	Een nadeel van € 15.000 bij Hûs en Hiem. Dit komt door een afrekening over 2025 en door hogere lasten in 2026. Hier staan ook hogere baten tegenover.	- 15.000	-	- 15.000
	Baten				
	8-1 Thema Bouwen wonen grondexploitatie				
	Omgevingsvergunning baten	Hogere baten omgevingsvergunningen. Dit is een inschatting mede op basis van de lasten Hûs en Hiem.	150.000	-	150.000
Totaal 8- Bouwen wonen en gronden			**135.000**	**0**	**135.000**
Eindtotaal			**- 731.400**	**-**	**- 731.400**

Bijlage 2 Programmawijzigingen, zonder resultaatimpact

Najaarsrapportage 2026 - programmawijziging		Incidenteel	Structureel	Totaal
0- Bestuur en ondersteuning				
Lasten				
0-3 Thema Financien				
Team Bedrijfsv. Staf	De lasten voor de ambtelijke inzet vanuit team staf voor het programma duurzaamheid bedragen € 142.000. Deze lasten worden gedekt uit het budget tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheid klimaat- en energiebeleid (CDOKE).	142.000	-	142.000
Team Ruimte en Econ.	De lasten voor de ambtelijke inzet landelijk gebied bedragen € 152.000. Deze lasten worden gedekt vanuit het budget landelijk gebied. De aanvullende lasten voor de ambtelijke inzet vanuit team ruimte & economie voor het programma duurzaamheid bedragen € 133.000. Deze lasten worden gedekt uit het budget tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheid klimaat- en energiebeleid (CDOKE). De lasten voor de ambtelijke inzet voor Europa bedragen € 25.000. Deze lasten worden gedekt uit het budget economische aangelegenheden. De aanvullende lasten voor de ambtelijke inzet voor het omgevingsplan bedragen € 41.000. Het aandeel van Oost in deze lasten bedraagt € 14.000. Dit aandeel wordt gedekt vanuit het budget omgevingswet. Het aandeel van Weststellingwerf en Opsterland in deze lasten bedraagt € 27.000. Deze lasten worden aan hen doorbelast.	351.000	-	351.000
Team Samenleving	Tijdelijke inhuur voor procesondersteuning budgetadvies / schuldhulpverlening. Dekking vanuit specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord. Lasten worden verantwoord in programma 0	- 25.000	-	- 25.000
Gebiedsteam W&I	Lasten pilot jongeren welzijnscoach. Budget intensiever bijstandsgerechtigden begeleiden wordt ingezet voor deze pilot.	- 64.000	-	- 64.000
	De lasten voor de ambtelijke inzet vanuit team werk en inkomen voor het programma duurzaamheid bedragen € 28.000. Deze lasten worden gedekt uit het budget tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheid klimaat- en energiebeleid (CDOKE).	28.000	-	28.000
Baten				
0-3 Thema Financien				
Team Ruimte en Econ.	Bijdrage Opsterland en West in aanvullende lasten ambtelijke inzet voor het omgevingsplan.	- 27.000	-	- 27.000
Totaal 0- Bestuur en ondersteuning		**405.000**	**0**	**405.000**
3- Economie				

	Lasten				
	3-1 Thema Economie				
	Eco/Uitv EZ-beleid	Dekking lasten ambtelijke inzet Europa	- 25.000	-	- 25.000
Totaal 3- Economie			**-25.000**	**0**	**-25.000**
6- Sociaal Domein					
	Lasten				
	6-1 Thema Samenleven				
	Terugdr. Gez.achters	Tijdelijke inhuur voor procesondersteuning budgetadvies / schuldhulpverlening. Lasten worden verantwoord in programma 0.	25.000	-	25.000
	Oekraïne opvang vluchtelingen	Bijstelling van de lasten op basis van het normbedrag over 2026	- 1.290.940	-	- 1.290.940
		Op basis van de meest recente prognoses verwachten we iets meer leefgeld te betalen in 2026. Deze kosten worden door het Rijk vergoed	- 60.000	-	- 60.000
	6-2 Thema Meedoen				
	Participatie Werkdeel	Budget intensiever bijstandsgerechtigden begeleiden wordt ingezet voor pilot jongeren welzijnscoach. De lasten € 64.000 worden verantwoord in programma 0.	64.000	-	64.000
	Baten				
	6-1 Thema Samenleven				
	Oekraïne opvang vluchtelingen	Verhoging van de baten op basis van het normbedrag over geheel 2026	1.350.940	-	1.350.940
Totaal 6- Sociaal Domein			**89.000**	**0**	**89.000**
7- Volksgezondheid en milieu					
	Lasten				
	7-2 Duurzaamheid, Riolering en Afval				
	CDOKE	Dekking (aanvullende) lasten ambtelijke inzet voor programma duurzaamheid.	- 303.000	-	- 303.000
	Landelijk gebied	Dekking lasten ambtelijke inzet landelijk gebied.	- 152.000	-	- 152.000
Totaal 7- Volksgezondheid en milieu			**-455.000**	**0**	**-455.000**
8- Bouwen wonen en gronden					
	Lasten				
	8-1 Thema Bouwen wonen grondexploitatie				
	Omgevingswet	Dekking aanvullende lasten omgevingsplan	- 14.000	-	- 14.000

Totaal 8- Bouwen wonen en gronden	**-14.000**	**0**	**-14.000**
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**